

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Gazdasági és társadalmi hetilap.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:
Egész évre 3 frt. Félévre 1 frt 50 kr. — A gazd. főkönyvelő tagjának: egész évre 2 frt, félévre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.
Előfizési pénzek és reklámok a kiadóhivatalhoz intézendők.

Szerkesztő és kiadója:
A muraszombati gazd. főkönyvelő.
A szerkesztő felelős:
HORVÁTH GYÖRGY.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztéségi közlemények a szerkesztőséghez küldendők.
Hirdetési díj: 1 hasábos petit sor egyzari hirdetésnél 10 kr többszöri hirdetésnél soronként 6 kr. Helydíj 30 kr.
Nyilttér petisora 25 kr.

Adjuk meg Istennek ami az Istené, de a magyar nyelvnek is a magáét.

E lap 36-ik számában „Magyar nyelvű isteni tiszteletünk” cím alatt olvastam azon kérvény szövegét, melyet a muraszombati plébánia kath. hívei azon célból fogtak meg, hogy a magyar ájktól megszabadítsák a muraszombati plébániát, és a magyar nyelvű isteni tiszteletet a magyar nyelvű isteni tisztelettel helyettesítsék.

Hosszu évek indolentiáját, bűnös mulasztását látszik e mozgalom jóvá tenni, — de csak látszik, mert a kissé mélyebben gondolkodott előtt nyilvánvaló, hogy e mozgalom sikere után is, amiben pillanatig sem kételkedem, — a magyar nyelv jogán és méltóságán ejtett sérelem megszüntetve nem lesz. Mert amily dicsegetes e mozgalom kezdeményezése, ép oly sajnálatos, hogy a nemes és hazafias intenció lényegéről teljesen megfeledkeztek.

A kérvény szerint a kath. hívek azt kérik, hogy minden újhód vasárnapján, magyar szent beszéddel egybekötött magyar isteni tisztelet tartassék, mely isteni tisztelet 11 órákor vegye kezdetét, míg a vend. isteni tisztelet fél 10 órákor kezdődne. Ebből tehát az következik, hogy a vend. isteni tisztelet ezután is csorbítatlanul fenmarad minden ünnep és vasárnap s hogy továbbra is a vend. isteni tisztelet lesz, még annak a negyedik vasárnapnak is a fő jellege, míg a magyar isteni tisztelet csak mint ráadás fog szerepelni. Ebben van a szarvashiba.

Több mint bizonyos, hogy a muraszombati plébánia kath. híveinek legalább negyed része magyar nyelvű, tud magyarul is; így legkevésbé, amit e hívek kérni nemcsak jogosak, de hazafias kötelességük, hogy minden negyedik

vasárnap kizárólag csakis magyar isteni tisztelet legyen, a vend. teljes mellőzésével.

Kévs a mi előrelátásunk, gyöngye a mi magyarságunk, ha itthon, saját hazánkban is meglegszünk annyival, amennyit számunkhoz képest egy idegen ország nem magyar püspökétől is méltán kieszközölhetnének. Mi azonban Magyarországon vagyunk, hozzá egy oly parányi nemzetiség között, melynek nyelvét nem ápolni, de ellenkezőleg e népet a magyar kultúra számára teljesen meggyenyí akarjuk. Ez részben sikerült is, — s csak kevés hazafias jóakarattal, teljesen is sikerülni fog.

Ne feledjük, hogy nekünk a templomban magyar kultúrmissiót is kell teljesítenünk; így nem lehet célunk egyedül arra szorítkozni s már a jog- és viszonzosság szempontjából is annyival meglegszünk, hogy a magyar hívek lelki szükségéről némileg gondoskodva legyen. Nekünk az iskola és templom között oly érintkezési pontokat, kapcsolatokat kell keresnünk, melyek lehetővé teszik, hogy a magyar nyelvet elsajátított fiatal nemzedék e szerzeményét az elkallódástól megóvjuk. Ennek legtermészetesebb és biztosabb módja pedig az, ha a fiatalság, egyszóval a magyarul tudók, a magyar nyelvet a templomban is használhatják. Ennek hiába működik az iskola s sola meg nem fogjuk érni, hogy a mi vend. népünk magyarul dicsérje az Urat.

Csak egy pillantást vessünk hazánk nemzetiségeinek tendenciájuk törekvéseire, melyben püspökeik papjaik viszik a vezérszerepet, úgy napnál világosabban láthatjuk, hogy a mi kívánásunk a szerénység netovábbja.

A kérvényben hivatkozás történt az ág. evangélikusokra, kik minden harmadik vasárnap csakis magyar istentiszteletet tartanak;

hivatkozás történt továbbá azon körülményre is, miszerint járásunkban a nyelvi viszonyok a magyar nyelv javára tetemesen megváltoztak. E hivatkozások csak még jobban megérősítik álláspontomat. Az ág. evangélikusok ugy Muraszombathon, mint Bodóhelyen a jelzett módon valóban elősegítik a magyarosodás folyamatát; lehetővé teszik, hogy a nép többször hallja, megszokja a magyar nyelvet s azt még az Isten házában is nélkülözhetetlennek tartsa. Ezt követeli a magyarosítás józan politikája s a magyar nyelv méltósága.

A muraszombati katolikusok egy kis ráadás-féle magyar istentisztelettel meg nem elégedhetnek, mert azt határozottan állíthatom, hogy azon a 11 órai magyaristentiszteleten még a magyarul jól beszélő vendjeink sem fognak részt venni, — igen természetesen okoknál fogva; s így a nép magyarosodására abszolte semmi befolyással nem lesz.

Még nem késő, hogy a muraszombati plébánia kath. hívei a magyar isteni tisztelet dolgában akkora lépést tegyenek, mint mekkorát az ág. evangélikusok évekel ezelőtt megtettek s amelyekkor a változott viszonyok közepette túllik joggal elvárhatunk.

Adjuk meg Istennek ami az Istené, de a magyar nyelvnek is a magáét!

—r.—cz.

A községi királynapok.

Közöltük, hogy a király szeptember havában II. Vilmos német császárral találkozik Kőszegen az ottani hadgyakorlatok alkalmával.

A fejedelmek ez a találkozója e hó 17-ikén meg is történt és nagyon szíves volt. A német császár a szász király és számos német főúri kísérete a két uralkodó találkozásánál cselje, hogy a német császár, ki tudvalevőleg nekünk ez idő szerint közvégsőségünk, meg akarta tekinteni had-

ÖNTARZÁS

Melyik volt boldogabb?

— Beszély. — (Folytatás)

Irta: Soperné Nagy Kornélia.

Ő nem volt ugynevezett „ideális” szépség, de ideálja volt a megtestesült földi szépségnek; olyan volt, aki mindenkinél tetszett és tetszhetett is. Mozdulataiban, modorában természetes és nemes. Valamint gondolkodásában komoly s higgadt, jell-méber tisztá, nem és szigorúan erkölcsös, érzelmeiben pedig mély odaadó, állhatatos, hi, változatlan. Ilyen volt Emma.

Ez Olga? — Ő meg majdnem ellenkezője volt nővérenek, a mennyiben annak szépségét felerésben sem bírta. Barna volt ő is, de arca — habár meglehetősen szabályos — nem bírta a ragyogó szép viruló színnel, a mi Emmát ugy kiemelte, arczsína sötétbél is volt és minden pir nélküli halványasággal bírt, mi érdekesnek igen, de szépnek éppen nem volt mondható.

Ami arczában leginkább feltűnt, az az élénk átható tekintetű szempár volt, mi ugy égetett, mint a tűz, és vékony finom metszetű ajkán az a mosoly volt, mi rendszeren az ugynevezett „szép lelkű” szokta elárulni. És aki őt első pillanatra látta, mindenkinél azt a hatást vette, mit a nem szép, de szelleműs nők tenni szoktak, kik rendszeren kellemesek is, bájosak is: hogy vonzatra érzék magukat általa. S csakugyan Olga rendkívül élénk természetű, szelleműs leány volt, kinek

modorában, lényében annyi kellem és kedélyesség volt, hogy valóban mindenkit elbájolt, égy úgy, mint nővére szépségével pedig alakjára sem volt oly klasszikus nővére, mint Emma. Ő nem volt magas, hanem csakis közepeműt, habár elég aranyos telt idomokkal s könnyű ruganyos modulatokkal. — Kedélye vidám, társalgási modora eleven, élces, szikrázó, szelleműs; érzelmeire nézve pedig sanguinikus az ábrándozásrahajlásig; a látászt után felületes, gyünnyos, változóknak; de a valóságban nehezen belélinéselhető; színtén állhatatos és hi; jellemében igaz, becsületes és állhatatlan; szigorúan erkölcsös.

De nem is lehetett csodálkoznunk, hogy Olga még nem birt azzal a komolysággal, mi Emmát oly tiszteltté tette, mert hisz évek száma igen különbözött volt. Emma már 24, Olga pedig csak még 16 éves vala. Ez fejté meg a kedélyük és világszemléteik közti nagy különbséget. S így természetesen, miként Olga még nem is bírhattott azzal a higgadt, megfontolt gondolkodással, amivel nővére őt az életre előkészítgette. És különben is vannak egyének, kiket sem az idő, sem a keserű tapasztalatok, családások úgy lehangolnák nem bírnak, hogy kedélyük gyökeresen átváltozzék; megmaradnak mindig ha nem is kellemesnek, de legalább türelhetőnek vagyis nyájásnak, előzékenyek, jóakaratanak.

Vilmosról is szóljunk.

Szendről Szendrey Vilmos, a megyebeli közép-nemesi családok éljehöz tartozván, mind vagyónára, mind műveltségére megállta köztük a helyét, sőt sok tekintetben ki is vált közülök. — Ő nem úte a vadászattól szenvedélyből, sportból, sem a

kártyázást és ivást, hanem csak épen nagyrakán, úres idejében, baráti körben, ha vendégei voltak, azok szórakoztatásának kedvéért és az utóbbit — az ivást — még abból sem, és sok mindent nem tett meg időtöltésből sem, a mit a megyebeli aranyifjúság tenni szokott, de amit az illem mindig, néha meg a szemérem, erkölcsi érzet és még a lelkiismeret is tilt megtenni.

Hanem szenvedélylyel gazdálkodott birtokán s a közeli városban ügyvédességet és a megyei élet küzdelmeiben is élénk részt vett, amit a többi fiatalság nagyrésze nem tett meg sem időtöltésből, sem életstílusából, sem nemesebb ambícióból. S így természetes, hogy Szendrey Vilmos kiváló fiatal ember volt a maga mezejében. Azon túl pedig derék, szép, férfias alak is volt. Magas, szőke, szép ábrándos kék szemekkel, dús kőrszákkal — és bajuszsal. Modora szelíd, csendes, higgadt, de elég férfias; jellemére nézve kifogástalan gentleman.

Mi természetesebb, mint hogy két ily kiváló teremtés, minő Emma és Vilmos volt, kik egymás boldogítására látszottak születve lenni, megértvén egymást, kölcsönös tartós vonzalomra gerjedtek. Eljegyzésük már hetek óta előkészületben levén, előkeresztnek látszott az idő, hogy meg is történjék s rá rövid hónapok után az esküvőük is meglegyen, a mit Vilmos különösen óhajtott. Mostani látogatása is azért volt. És ezuttal célját is érte, mert a kőzfőgő végbe is ment. Az esküvőt meg három hó letorgása utánra tűzték ki, azaz szeptert utánra. Azonban ember tervez, Isten végel! — Vilmos és Emma nem lehettek egymáséi. (Folyt. köv.)

a számos és nagy érdemeit adományozta, a melyeket báró Beck nagy arányú katonai tevékenységével tulajdonképpen a német sereg körül is szerezte. — Királyunk ő felsege Radó Kálmánt, Vasvármegye főispánját valóságos belső titkos tanácsosá nevezte ki. A kitüntetés hírért vármegyei körökben nagy örömmel fogadták Vas megye hatósága és lakosságának a tapasztalt példás rend és aldatlanságát, a hadsereg fogadására, különösen az utak, hidak és utak jókarban tartására megelégedését és elismerését ő felsege a főispánhoz intézendő leiratban fogja kifejezni.

— **A legszebb elismerés.** Radó, itteni főispán, kinek igen köszönöm ezen szer fogadatlanságát rendezésé! mondta ő felsege, amidő főispánunkat a német eszásárnak bemutatata és általában a király minden lehető alkalommal kitüntette őt.

— **A vasmegei gazdasági egyesület által kitűzött jutalmakra pályázó fajsíkolak vizsgálata eredményeként közölhetjük, hogy az I. díjra Kondor Ferenc helyosi fajsíkolája, a II. díjra Steierlauer Gábor közgei fajsíkolája, a III. díjra Káger János újfalusi fajsíkolája s a IV. díjra Slankovics János ottaházi fajsíkolája ajánlatot.**

— **Vasutdij.** A cs. kir. kereskedelemügyi miniszterium Reitter János, Radkorsburg város polgármesterének, a Radkorsburg állomástól Belatiné-Aldo-Lendva irányában Steiermark határig vezetendő szabványos nyomtávra vasutara adott előmunkalati engedélyek érvényét további hat órára meghosszabbította.

— **Az ezred pénzesládja.** A közgei hadgyakorlatokra induló egyik ezred pénzesládját, melyben 80.000 frtnyi készpénz volt, Kaczorlak község határára elvesztették. A ládát Koltay Alajos kaczorlakói földbírtokos a maga szántóföldjén megtalálta. Azonnal befogottat és elvitte a ládát Háhótra az ezred őjjeli szállására. Ott már a tisztikar roppant zavarban és izgatottságban volt a láda elveszése miatt. Természetes, hogy Koltay őriási örömmel fogadták. Valóságos óvációban részesítették és reggelig elmulattak vele.

— **Ezerénegy száz éves örök.** Paksról írják, hogy Csikó tolnamegei község határára a múlt hetekben ászák közben véletlenül egy esontváras akadtak s ekkor Volszkyk Mór apari helybános, aki régészettel foglalkozik, a lelet helyén saját költségén ásásokat kezdett. Az ásások meglepő eredményre vezettek, mert körülbelül 300 sirt bontottak fel, melyekben az ásató régész véleménye szerint hun harcosok holttesteit fedték. — A harcosok lovaikkal együtt voltak eltemetve, lovon és lovason teljes hadi felszereléssel. Valamennyi halott arczal napkeletnek volt fektetve. Volszky azt hiszi, hogy ez a hely ezerénegy száz évvel ezelőtt hun harcosok temetőké lehetett. A plébanos a holttesteket újra elásatta, a talált régi tárgyakat pedig felküldte a múzeumnak.

— **Tiszta angolfajú 1°.** éves tenyészkán, valamint hat hetes angol fajmalcok kaphatók Csorna Jenő szolgabíró úrnál Muraszombatban.

— **Vasvármegye árvaházának II. értejtője megjelent.** Az árvaházának, Vasvármegye ezen gyönyörű intézetének történetét taglalja az 1878-1879. évi július 31-ig. A nagy gondnal összeállított és 184 lapra terjedő munkát Gerlits Sándor, az intézet szakképzett jeles gondnokoa állította össze. A legkitérjedtebb módon s hivatalos adatok alapján csoportosítva van a munkában mind az, ami közérdeklő 15 év alatt az árvaházra vonatkozólag előfordult. Hú képe a munka az intézetnek szemlenni és anyagi tekintetben s alig képzelhető oly részlet, mely abban hű és teljes megvilágításra ne találja.

— **Elvezetett.** Pénteken e hó 22-én délelőtt 11-12 óra között a r. k. templomterület elvezetett egy ezüst óralánca tűzoltóór-mmel. A megtaláló kerék azt a tulajdonosnak Wilfinger Károly tanító urnak kézbesíteti.

— **Az aprópénz hiánya.** Nincsen aprópénz: forintos, ötös, tízes és ötvenes. A kinek pedig ezresel és százasa vannak, azok csak nagy fáradsággal válthatják fel pénzüket, hogy kisebb fizetésekkel teljesíthessenek. Legtöbb kis papírpénz volt eddig forgalomban, természetesen, hogy aránytalanul nagy mennyiségben ömlöttek az egyszekes, ötösök és tízesek részint pedig az osztrák-magyar bankhoz viszsa, míg ellenük új jegyeket nem hoztak forgalomba. Napról napra nő a zavar a nagyobb pénztáraknál, sőt olyan magánosok, kiknek sűrűs fizetnivalójuk van, kétségelg fizetnek a papírra még ásiót is, csak hogy nagy pénzüket próbált kaphassanak. A koronára szolg bank-utalványok és államjegyek kibocsátásával meg fog szünni ez a vizás helyzet, csak hogy arról még sőt sincs, ellenkezőleg a mi új arány-valóunkra egy őriási ásiót terhe nehezedik, hogy a már forgalomba került 20 koronás aranyokat fizetés-képen nem is lehet használni. A kinek ilyen arany pénze van, az a szekrényben tartogata emléké-s jutalomérmei között.

— **Hírek Zalából.** Zalamege közigazg. bizotts. gyűlésén a légrádköveczei török utvonali vendémlátogatnak fogantatására elrendeltek. — **Bethlen András földm.** miniszter a balatonmelleki homoktelepű 7 gondos, szorgalmas és munkaked-

vélő telepes közt 300 korona jutalmódját osztott ki. — **Tanulmányozás** céljából a budapesti szőlőszeti és borászati felsőbb tanfolyam hallgatói meglátogatták a badacsonyi, keszthelyi, fonódi szőlőtelepeket. — **Adó és illeték** ezimén a megye területén augusztus hóban 302.514 frt gyűlt be. — **Dagonya-Turnecz** puzstán Hajdinyák István véletlenségből agyonlött-eledőltársát, Lippai Jánost. — **Zala Egersegen** kisedőlvendővő Szigelyi Elvira, el. isk. tanítónővé Tikk Mariska, Nagy-Kamizán elemi isk. tanítónővé Mantuano Anna, Mura-Viden pedig közs. tanítóvá Rintes Menyhért választotta meg. — **Dr. Wlassits Gyula,** a eszkörtényi választókerület orsz. képviselője, Ischlben dipteritiszes esett s földész kékjából Balaton-Füredre ment. — **Keszthelyen** két új iskola nyílt meg; egyik az igralmas nének zárdájában, polg. leányiskola két osztállyal, a másik az alsó-foku keresk. iskola első osztállyal. — **Szabolca Imre** zala-egersegi postatiszt agyonlötté magát. — **A keszthelyi-füredi vonalon** a balatoni gőzhajózást beszüntették. — **Dráva-Sz. Mihály** muraközsi községben 5 ház mellékpözléttel s az összes termény- és takarmánykészlettel légett. — **Hornig Károly** veszprémi püspök e hó 26- és 27. napjain Sümegen béranál fog. F. A.

— **Utazás a föld központja felé.** Björnstjerna híreves norvég tudós oly biztos adatok birtokába jutott, melyek Verne Gyula, Utarás a föld közepébe" című regényét valószínűvé teszi, ha nem is végig, de legalább az izlandi Hekla nevű vulkán kraterébe való leszállást. Björnstjerna a helyszínrő tanulmányokat tett és arra a meglepő eredményre jutott, hogy legalább kétezer méternyire lo lehet szállni a föld belsejébe; számításainál egy pisztoly dörrenésének visszhangját vette alapul. Grossmann nevű szolgáját is rábirta már, hogy ez utjára kísérje őt, mely összesen 5 napot vesz igénybe. Hegymászó botokkal, kötélfégszóval, villamos lámpákkal és a szükséges tudományos eszközökkel indulnak utra a vulkán belsejébe. Elélmiszertől az 5 napra nem visznek egyebet mint készülettel és valódi Esterházy-csogacot, mint oly szert, mely egyaránt táplál és olja a szomszagsot. A kráter nyílásának egy 4000 méter hosszú erős zsinig lesz egy könnyen mozgó hengeren felszavara, melynek egyik végit maga közelel viszik a mélybe s mely a merész utasok vissza vezérli a tűzhányóhegy sötét krateréből a föld felszínre.

— **Mai számunkhoz** van mellékelve a Pesti Hírlap előzetési felhívása; ajánljuk t. olvasóink szives figyelmébe!

Vegyes rövid hírek.

— **A megyéből.** A Szombathelyi egyhm. r. k. tanító-egyesület folyó hó 14-én Szombathelyen évi közgyűlését tartotta meg. — **Gróf Szechenyi Miklós** jaáki apát ő mellósága, ki eddig a primási udvarban a levéltárosi tiszteit töltötte be: mint ő eminenciájának, a biboros hercegszprimásnak egyházi ügyekben előadója, titkari minőségben a fővárosba küldetett. — **Közsegen** az ódalvó zsidó hitközség szerény ünnepre készült. Nemsokára 500 éves lesz annak, hogy **Közsegen** zsidók laknak. Zsigmond király engedte meg Gara Miklósnak, hogy e határzéli városban zsidókat telepeltessen. — **Szept. 6-án** Horváthalván Mayer Ferenc házbontás alkalmával a küdül fal alatti agyonnyomatott. — **Tarsán** a fürdővendég végig közel ezer fürdővendég fordult meg.

— **A hazából.** Csáky Lóra gróf kisasszonyt, gróf Csáky Albu vallás- és közoktatásügyi miniszter leányát, e napokban Szekes-Mindszenten eljegyezte dr. Hertelendy László, kulturminiszteri fogalmazó. — **Aszkörtényen** és vidékén a m. héten megtartott hadgyakorlatok alkalmával a katonaság által a mezőkön okozott károk becslés eljárása befejeztetvén, az összes kárt 1746 frtnban állapították meg. Ebből 1736 frt az uradalomra, a többi a kis gazdákra esett. A kárt a katonaság nyomban kiiffizette. — **A borosbelyi** hadgyakorlatok első napján két huszár szerencsétlenül járt. Mindkét vágatás kúszban lebukott a lováról. Az egyik agrárközölet szenvedett, a másik több helyen a lábát törte. A király, a mikor értesült a balesetről, az egyiknek magán pénzárából 100, a másiknak 30 frtot ajándékozott. — **Az orosz csár** nevenapja alkalmából, nagybőbfajta zavaragsókra készült a belényesi oláhok a magyarok ellen. A zavaragsókban azonban eljétt vette a Nagyváradról idejékorán kivonult két század katonaság.

— **A külföldről.** Új-Kasztéliában (Spanyolország) őriási vihar és árvíz volt. — **Lesseps Károlyt,** a Panama-botrány egyik hőseit, Lesseps Ferdinánt fát szabadon bocsajtották. — **Odesszaban** erős földrengés volt, mely 13 mperczig tartott. A földrengést Jassyban is érezték, hol a lakosságban nagy panikot okozott. A földrengést reggel 6 órakor Bukarestben is érezték, de csak kis mértékben.

Irodalom.

— **A „Képes Irodalomtörténet”** kilenczedik füzeté. Az Athenaeum kiadásában megjelent s Beöthy Zoltán által szerkesztett képes magyar Irodalomtörténetből most kaptak a kilen-

cedik füzetet, mely a vallásos irodalom korával és ezen korbeli magyar iskolázással foglalkozik. Széchy Károlynak, a kolosvári egyetem jeles tanárának, a katolikus visszahatas koráról irt czikke e füzetben befejeződik s ezt követi a „Pázmány Péter és köre” című fejezet, mely nem kisebb embert desér szerzőjéül mint Fraknói Vilmost, aki kétségtelven leghivatottabb ezen irodalmilag oly kimagasló férfi jellemzésére és irodalmi hatásának tárgyalására. A czikkhez adott illusztrációk közt találjuk Pázmány Péter kitűnő arczképét, a Magyarai István-féle polemikus munka czímlapját, a tranczi egyetem épületének, melyben Pázmány mint tanár működött, korhó rajzát, a Kalauznak, a Prédikációknak és még három híres és ritka munkájának czímlapjait né hasonmókban, az ő nagyszombati palotáját s az esztergomi főtemplomot díszítő márványszobráknak sikerült képét. Az illusztrációknak ezen gazdagsága, mely különben a munka eddigi füzetében mindvégig tapasztalható, lehetetlen, hogy hatását eltevéssze. — Felelevenedik előtűnik a régi idők irodalmi élete és akár csak gazdag könyv- és képtár állana rendelkezésünkre, leptonnyomaton kísér bennünket az irodalmi kincsek kiapadhatatlan gyűjteménye, mely magyarra, élénkíti és az által mintegy közelebb hozza a honi irodalom régi munkáit, kiknek a nemzet oly sokat köszönhet. A Pázmány-czikket követi a „Régi iskolázás” című, Felméri Lajos kolosvári egyetemi tanár tollából eredő, szintén vezéráló megírt és érdekes illusztrációkkal bővelkedő czikk kezdete. A kilenczedik füzet 18 szövegképen kívül még két külön mellékletet is tartalmaz, az egyik Heltai krónikájának czímlapja, a másik Zay Ferenc „Landorfejrárvá elveszése” című munkája kéziratainak első lapja kitűnő hasonmásban. Mindkét melléklet finom hollandi merített papíron van nyomtatva. — Ismétlenül felhívjuk hazánk műveltjeit ezen mű pártolására, mely díszre, tartalmi és alaki előkelő volta tekintetében felelte áll minden eféle külföldi vállalatnak. Az új füzetből örömmel értesülünk, hogy a mű nem fog 18-20 füzetre összeszoritottat, a mi csak a legfontosabb irodalmi korszakok mostoha tárgyalását jelentené, hanem 25-28, a tárgyutatókkal legfeljebb 30 füzetből fog állni, oly terjedelme lesz tehát, mely kezdetől fogva helyesegek és szükségesnek ismertünk fel. Az egyes füzetek (40 kr.) minden könyvkereskedésben kaphatók. — **Előfizetést** 10-10 füzetre 4 frttal elfogad szintén minden hazai könyvkereskedés és a kiadóhivatal (Athenaeum könyvkiadóhivatala Budapest, Fenczelek tere 3. sz.) — **Jókai Mór** regényeinek képes kiadására a 13. füzetig haladt előre. A Magyar Nábó már vége felé közeledik a már megjelent füzetekben, melyek fényes kivitelű aquarell-képekben és szebbnél szebb szívegrajzokban eléggé bővelkednek. Csak a franczia irodalom dícekedhetik egyes kiváló regényeinek oly fényes és előkelő kiadásával, a Nábó jelen kiadásának ezekkel is kiállja a versenyt. Mint értesülünk, Jókai e kiadásához külön előszót irt, melylyel ezt jubilaris emlékké avatja. A füzetek egyenként (40 kr.) kaphatók és megrendelhetőek minden könyvkereskedésből, valamint a kiadótló (Athenaeum könyvkiadóhivatala, Budapest, Fenczelek-tér 3.)

— **Értekes ház könyvtár** létesíthet magának az, ki a „Képes Családi Lapok”-at rendszeresen járátja. És pedig a ki csak 1 negyed évre és 20 kr. csomagolási díj beklűlése mellett előfizet, az egy regényt, aki 40 kr. csomagolási díj beklűlése mellett félve előfizet, az már két regényt, aki pedig 80 kr. csomagolási díj beklűlése mellett egész évre előfizet, az 4 regényt kap külön jutalomképp ingyen és bérmentve díszes borítékba fűzve. Minthogy továbbá ez ingyenes regénymelléklet is minden évfolyamban meg leg-alább 4 regényt tartalmaz: ezekkel együtt minden előfizető legalább 8 regénynek jut birtokába, nem is említté azt, hogy maga a fűlap is még azoknyíl leg-alább 4 kitűnő regényt közöl egy év alatt. A külön lenomatot regények értéke egymaga 8 frt, úgy, hogy a lap egész évre igénybe marad. A „Képes Családi Lapok”-at az írónak leg-jelesebbéjé támogatgatja, u. m.: Jókai Mór, Tolnai Lajos, Komocsy József, Lauka Guszt., Rudnyánszky Gyul, Benitzky Bajza Lenka, Harmath Luiza, Nagyvárvay Mira, K. Beniczky Irma, V. Gaál Karolin stb. A „Képes Családi Lapok” tehát nem csak a legjobb, hanem a legutányabb illusztrációpródiái hetilap, melynek érdekes és változatos tartalmával, és irányánál fogva egy család-astrolról sem szabad hiányoznia. Előfizetési ára: egész évre 6 frt, félve 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Mutatványzamatok ingyen küld a kiadóhivatal mindazoknak, kik levelező-lap utján hozzá fordulnak. Kiadóhivatal: Budapest, Nagy-Korona utca 20. szám.

— **A Pesti Hírlap** mint rendezés, az idén is rendkívül kedvezményt nyújt előfizetőinek. Még azok is, a kik csak most az év utolsó negyedére fizetnek elő, teljesen díjtalanul és bérmentve kaphják karácsonyi ajándékul a „Pesti Hírlap” nagy képes naptárát az 1894-ik esztendőre. Mondani sem kell, hogy ez a naptár felülmúl minden más karácsonyi mellékletet, mert egész éven át hasz-

